

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor.
negyedévre 3 kor.

— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy négyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

A nőképzés kérdéséhez.

— augusztus 14.

Hogy most általában több gond fordítatik a helyes nőképzésre, mint azelőtt: ez örvendetes tény; valamint az is, hogy az újabb kor a női szellem előtt is megnyitotta a tudományok terreit, a melyekhez különben csakis a szaktudósok juthatnak.

Nem szándékozom itt a helyes és célirányos nő-oktatás különféle módszereit kritizálni; én ez alkalommal egyszerűen csak az eredményt tartom szemem előtt s azt kérdelem: a tudás micsoda fokán állanak ma rendesen a leányok, ha már a tanítás ideje lefolyt? Valjon nem-e csak pusztá emléző áru az egész tudásuk? vagy csonttá, hússá és vérré vált-e az?

Tisztában vannak-e azon dolgok iránt, a melyekre tanították? vagy pedig csak üres szólamok azok több kevesebb ügyességgel feltüntetve? Ezen kérdések eléggé tartalmasak és fontosak minden értelmes ember előtt.

De miképpen hangzik a felelet? Előttünk fekszik az is, és — sajnos, — gyakran szomorú az. A kinek alkalmá van megismerhetni fiatal leányokat és mélyebben betekinthetni azon ismeretek körébe, a melyeket 8—10 évi iskolai idő alatt megszereztek: az nem egyszer találja meg a hiányos tanítást s az abból eredő homályosságát a tudásnak, sőt néha határozott tudatlanságot is.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Gondolj reám!

Fejem fölött, ha összecep
A vérszék gyors, vad árja,
Ha elsodor s örvénynek ad:
Gondolsz-e rám leányka?

Búm daemona, ha rám lehel,
S a bűt lelkembe zárja,
Vigasztalom óh! te leszel;
Gondolsz-e rá leányka?

Ha lelkemet tüzes szemed
A végromlásba zárja,
Vetsz rám szelid tekintetet,
Gondolsz-e rám leányka?

S beteg szívem, ha megreped,
Szived' bú át ne járja!
— A bú emészti életedet —
Csak gondolj rám leányka!?

(Budapest.) Bródy Márton.

Váljunk el.

(Egy elegáns ebédelőben a terített asztalnál ül Havenel ur és neje két gyermekével; Toto, a fiu, nyolc éves, Lili, a leány, még alig hat éves. Ebéd közben a házaspár civakodott egymással. Egy pillanatra abba hagyták a civakodást, mikor a cseléd bejött a tányérokért, de újra kezdik ismét, amint a cseléd kimegy.)

Legtöbb leányiskolánk szervezetében főhibának az emelendő ki, hogy ott sok szakot tanítanak egyszerre.

Állítani merném azt, hogy sok felsőbb leány intézeteink s iskoláink kimenő kapuin rendesen csak a műveltség és kiképzés látszatja található, a mely még hozzá gyakran bizonyos praetensióval van összekötve.

Itt még az az ellenvetés sem érhet sokat, hogy hiszen valóban művelt hölgyek mindenütt találhatóak. Ugy a jelen, mint az előbbi időnek törekvő és gondolkodó hölgyei csak ritka esetben köszönik az ő alapos műveltségüket a tanításnak, melyet az iskolában nyertek. Azt ők vagy szerencsés családi viszonyok közt kapták, vagy pedig megszerezték, de csak későbbben saját erőik s fáradozásuk révén. (Tisztelet a kivételeknek, melyek közé számítjuk a helybeli leányiskolákat.)

Igaz, hogy a női szellem könnyen hajlik bizonyos felületességre. A helyett tehát, hogy ez ellen komolysággal s alapossággal annál határozottabban küzdjünk — mi azt a tanítással inkább támogatjuk s a leányokat a menyire csak lehetséges, minden gondolkodástól s mélyebb megfontolástól megkímélni törekszünk.

A helyett, hogy szigorú köteletségérzetre, lelkiismereteségre szorítanók a tanulásban a leányokat: mi rendesen főleg az emlékezőtehetségüket képezzük;

dott egymással. Egy pillanatra abba hagyták a civakodást, mikor a cseléd bejött a tányérokért, de újra kezdik ismét, amint a cseléd kimegy.)

Havenel ur (az asztalkendőt öszszegyűrve): Hát elhatározta?

Havenelné (a borospalack dugóját nyomkodva): Szilárdul elhatároztam!

Havenel: El akar menni arra a bálra?

Havenelné: Mindenesetre ... ugye sok szórakozásban van részem.

Havenel: S ha megtiltom, hogy elmenjen?

Havenelné: Akkor én erre azt mondanám, hogy ön zsarnok, hogy én itt ezt az életet már meguntam ... hogy már nagyon jól laktam mindennel!

Havenel: Hát még én! ... Érti én is! Szerencsére ezen könnyen lehet segíteni.

Havenelné: Ugyan mondja meg, hogyan! ... O, értem önt, tudom, hogy önnek már régóta mi a célja ... Különben igaza van, mi nem élhetünk tovább is együtt.

Havenel: Nos, elválnék ... Látom, hogy már ön is gondolt rá s ennek igazán örülök. Váljunk el azonnal, ha úgy tetszik.

Havenelné: Igen váljunk el ... Jobb, ha minél előbb véget vetünk a dolognak.

terheljük azt csak félig megértett vagy éppenséggel meg nem értett dolgokkal s így természetesen és főleg a tehetségesebb individuumoknál létrehozzuk azt a szép frazeológiát, a mely nem sokat tartalmaz s a melyet csodálhatni oly gyakran van alkalmunk nem csak a fiatal, de a korosabb hölgyeknél is.

Igy azután hiányában van a női kiképzetés és műveltség minden szilárd és biztos alapnak. Hasonlít az olyan virágágyhoz, a mely gyakran pompázik tarka virágokkal; de a virágok, melyek azt díszítik: nem gyökeredznek mélyen a talajban, hanem csak bele vannak dugva s rövid idő alatt ott hevernek szintelenül és hervadnak.

Legrosszabb pedig az, hogy ilyen módon még nem is ápoltatik az igazi kedélyfejlődés s hogy inkább csak a sentimentalismus s az excentricitás nyernek jogosultságot.

Együtt kell haladni a fej s a szív fejlődésének; csak így beszélhetünk — igazi kiképzésről és műveltségről!

A bűnösségnek egy része ott rejlik azon nagyon is rövidlátó nézetekben, a melyekhez sok szülő leányai szellemi kiművelésénél még mindig ragaszkodnak; de rejlik az még inkább a tanító személyek képtelenségében is, legyenek azok férfiak, vagy nők.

Minden tisztelet mellett, melylyel a tanító nehéz hivatásának

Havenel: Nagyszerű! ... Azonnal megyek az ügyvédemhez! (Fölkel).

Havenelné: (felugrik): Én pedig az enyémhez!

(Mind a ketten elmennek — egyik jobbra, a másik balra s becsapják maguk után az ajtót.)

Toto és Lili egyedül marad. Az imént lejátszódtott jelenet hevesége annyira megijesztette őket, hogy egy pillanatra némák maradnak. Végre meg mer szólalni a kis Toto, de egész csöndesen.)

Toto: Láttad, Lili? A papa nagyon haragszik; olyan dühösen beszélt!

Lili: Igen, igen ... Megszidta a mamát.

Toto: A mama meg a papát szidta. Arról megfeledkeztek, hogy a csemegéből nekünk is adjanak, pedig én nagyon szerettem volna azt a piros almát megenni, ami legfelül volt, de nem mertem elkérni.

Lili (meggyőződéssel): Nem is lett volna jó, mert talán meg is vertek volna bennünket.

Toto: Most magunk vagyunk. Mama egészen megfeledkezett az én leckémről is; ne játszunk?

Lili: O igen, de mit?

Toto: Játsszunk postakocsit. Befogunk két székelt ló helyett s te hercegnő leszel, én meg kocsis. Elvisz-

tartozunk, — nem szabad elfelejtenünk, hogy az iskola kedvéért van a tanító és nem megfordítva. Csak is a tanító idézi elő s állapítja meg az iskola szellemét; hozzá simulnak önként az ő tanítványai, legyenek azok fiúk, vagy leányok.

A ki csak némi figyelemre méltatta ezen soraimat: az bizonyosan egyet fog érteni velem abban, hogy a jobb, célszerűbb nőoktatás, nőképzés épen nem követel szaktudósokat, filológusokat vagy bölcsészeket, hanem igenis követel sokoldalulag és alaposan képzett, művelt embereket.

Távol van tőlem minden személyi kérdés; szemem előtt csakis a megfelelő intézmény lebeg. Éppen azért meg is vagyok győződve, hogy őszinte véleményemet éppen azon tanítók és tanítónők fogják helyeselni, a kik komolyan és lelkiismeretesen foglalkoznak a nőképzéssel.

Cselkó József.

Válság válság után.

— aug. 16.

(Sz. I.) Mióta Khuen-Héderváry meggyőződött arról, hogy a mire vállalkozott, azt megvalósítani nem bírja és ebből a tényből azt az igen helyes consequentiát, hogy ő Magyarország kormányának élén tovább nem maradhat becsületesen levonta; ismét kellő közepébe jutottunk a legújabb válságnak. A titokzatosság állapotát felváltotta a bizonytalanság. Kormány és program nélkül találgatjuk a legközelebbi jövőt a nélkül, hogy a kibon-

lek olyan gyorsan, mint a szél, mindenhova, ahova csak akarsz.

Lili: Ó nem, ez épen nem mulatságos dolog. Jobban szeretnék megnyasszonyt játszani s te lennél a vőlegényem. Képzeld, hogy most éppen a templomból jövünk, megterítjük az asztalt és aztán fogadjuk a vendégeket.

Toto: De hiszen tegnap is ezt játszottuk: ez már nagyon unalmas. Játsszunk valami mást.

Lili: Ugyan mit?

Toto: Még nem tudom mit, de majd csak eszembe jut valami.

(Csönd. Lili a zsebkendőjével játszik. Toto az orrát piszkálja, amit mindig meg szokott tenni, ha az eszét nagyon meg akarja erőltetni.)

Toto: Megvan! Egész új játék lesz. Ha neked úgy tetszik, mindjárt megpróbálhatjuk.

Lili (kétkedve): Uj játék? ... Hogy hívják?

Toto: Játsszunk elválást, mint az imént a papa meg a mama.

Lili: Elválást? ... Jó, nem bánom. De hogyan kell ezt játszani?

Toto: Hiszen tudod! Először is veszeksünk; te gorbáskodol velem, én meg te veled.

Lili (félénken): De talán csak nem kell verekedni is?

Toto: Ugyan hogy jut ez az

Ferencz József keserűviz

az egyedül elismert kellemes
izü természetes hashajtószer,

takozás eszközeiről, melylyel egy legközelebbi kormány előállani akar, bárki is tudna valami biztosat mondani.

Az **előjelek**, melyekből a jövődre némi következtetést lehet vonni, kedvezők is, kedvezőtlenek is.

Kedvező előjelnek látjuk azt, hogy a megoldás most már **magyar földön** fog megtörténni. A magyar király Magyarországra jön és a magyar nemzet szívére teszi a kezét, mielőtt ismét megválasztaná a korona első tanácsát és ennek megbízást adna.

Határozottan elkedvetlenítőleg hat azonban az emberre, hogy az osztrák urak ismét fészkelődnek és ismét be akarnak avatkozni olyas valami, a mi kizárólag a magyar király és a magyar nemzet dolga. Valami olyast olvastam, hogy a **nemzeti követelményeknek** most már el nem odázható kérdésébe bele fog szállani az osztrák Urak Házának az elnöksége is. Sőt, hogy ezt egyenesen meg is fogják kérdezni.

Ugyan mi jögon?

Tessék már egyszer megtanulni, hogy a **pragmatica sancti**ókból csak a **közös biztonság együttes erővel leendő védelme és fentartása** közös ügyünk nekünk Ausztriával, a mit lehet közös hadsereggel is, de más-képen is teljesíteni.

A **hadsereg beszerzésének** kérdése pedig a magyar királynak önálló felségjoga, amibe Ausztriának, meg az osztrák Urak Házának semmi köze.

Amennyire értjük tehát, hogy katonai auctoritások a harképeség szempontjából meghallgattassanak egy organizatorius kérdés megoldása előtt, épp oly határozottan tiltakozunk a tisztelt Urak Házának mindennemű beavatkozása ellen abba, a mi a magyar király jogkörébe tartozik.

Csak tessék azt ránk bízni! Majd eligazítjuk ezt a kérdést Felsőleges Urunkkal mink magunk!

De hogy eligazíthatassuk, ahhoz most már idehaza is komolyan hozzá kell látni.

Elodázhatlan szükségé vált, hogy Magyarország visszatérjen a békés törvényhozás és békés kormányzás állapotába. Paroxysmusok nem lehetnek állandóak.

Bárki vállalkozzék azért Magyarország kormányának átvételére, annak a béke programjával kell jönnie. Miután pedig békét elérni, a nemzeti követelmények teljesítése nélkül most már nem lehet, hát ezzel a helyzettel elkerülhetetlenül számolni kell. Minden követelményt teljesíteni kell,

eszedbe. A papák meg a mamák sokkal nagyobbak, hogysen verekednének!

(Leülnek az asztalhoz, a szüleik helyére.)

Toto (kiabálva): Hát elhatározta? ... Hát el akar menni abba a bálba?

Lili: Igen, táncolni akarok, na! Sokat akarok táncolni!

Toto: De én nem akarom, hogy táncoljon! Legelőször is én vagyok itt az ur! En parancsolok, mert én vagyok a férfi!

Lili: Ezzel azonban én igazán nem törődöm!

Toto: Szégyelje magát!

Lili: Ön rossz ember!

Toto: Már jóllaktam ezzel az étellel... Szerencsére ezen könnyű segíteni. Ott a válás! El fogunk válni!

Lili: (a székről leszállva): Nagyon helyes! Megyek azonnal az ügyvédemhez!

Toto: En is az enyémhez!

Lili: Fogadni mernék, hogy én előbb ott leszek!

Toto: Ó nem, én leszek ott előbb!

Lili: En baba-fogaton megyek!

Toto: Eu pedig felülök a lovamra. ... Hopp, hopp, hopp... mindjárt utólrlek!

Lili: Akkor megütöm a lovadat!

Toto: En pedig felfordítom a kocsidat, — így ni... no látod!

(Felfordítja a kocsidat; Lili kiesik belőle s az asztal lábához vágódik).

amit katonai szempontok nem gátolnak, de viszont semmit sem szabad követelni, ami hadseregünk harképeségét érintené. Csupán azért, hogy meggondolatlanul és hevenyészve tett ígéretekhez következetességüket megőrizzék, a tisztelt ellenzéknek sem szabad a hurt az elpattanásig feszíteni.

Békét óhajtunk, békét remélünk társadalmi téren is! Ezer sebből vérzik ma a magyar társadalom és az osztály gyűlöletet valóssággal mestersegesen szitják politikai érdekekből. A Szapáry ostobasága miatt egy egész osztályt akart pellengére állítani az elvakult párt szenvedély. Ennek a törekvésnek nem szabad sikerülnie és a béke helyreállításával első kötelessége legyen az új kormánynek tényekkel igazolni be orbi et urbi, hogy a magyar közélet szűz tiszta maradt a megfertőztetéstől Szapáry, Dienes és Singer dacára is.

Békés, becsületes és szabadelvű kormányzást kérünk.

„Tempora mutantur.“

— aug. 15.

Ez alatt a cím alatt elmélkedett, a minapában a F. H. a felett a tény felett, hogy az abaujszántói független érzelmű polgárok táviratban üdvözölték Kossuth Ferencet, s hogy az üdvözlő táviratot Nemes Lajos kir tanácsos írta elsőnek alá, akiről pedig a F. H. azt tudja, hogy az előtt, míg t. i. zempléni tanfelügyelő volt, a kormánypártnak volt legbuzgóbb apostola, sőt még 1901-ben is, midőn már nem volt ujhelyi lakos, eljött a választásra és leszavazott Dókus Ernőre.

A F. H. elmélkedése szokás szerint gunyolódó, csipkedő hangú volt, ami elég esodálatos, mert a megtért bárányokat nem így szokás fogadni, amint azt már a bibliából is tudjuk. Nemes Lajosnak tehát rosszul esett az itthoni rokonérmelmük gunyolódása és nyílt nyevélben válaszol a nem várt fogadatra.

A nyílt levelet, mely tulajdonképen a F. H.-nak szól, nekünk is megküldötte Nemes Lajos és mink készségesen adunk tért annak.

A nyílt levél következőleg szól:

Lili (sirva): Megütöttél!... Látod, mindjárt vérzik. Nem mondtad, hogy nem fogsz megverni?!

Toto: Nem szándékosan tettem. Nem akarsz már játszani?

Lili (duzzogva): Nem!

Toto (hízelegve): Milyen kár! Ezentul pedig már egészen jól mulatunk volna... Most következik a legérdekesebb... a válás. En tudom, hogyan kell elválni.

Lili (kiváncsian): Hogyan?

Toto: No, az ember eloszt mindent, ami je van. Mindent megfelezenek.

Lili: Te ideadod nekem a te pergő csigádat, ugy-e?

Toto: Igen, s elveszem tőled a kis legyeződet.

Lili: En meg a te márvány-golyócskáidat.

Toto: Elveszem tőled a porcellánkonyhaedényeket, a szép skatulyával együtt!

Lili (örömben tapsol és ugrál): Enyém lesz a katonaruhád, s markotányosné játszom!

Toto: Elveszem a babádat, Louisettet.

Lili (egyszerre elkomolyodik): O nem, a babámat nem adom oda!

Toto: Miért nem? Ha elválnunk, akkor épugy az enyém, mint a tied.

Lili: Nem adom oda a babámat!

Toto! Akkor ez család! Látod, én semmit se tartok meg, nézd még a kődfályol képeket is odaadom, meg a dobot is, és...

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Felsőmagyarországi Hírlap“ folyó évi aug. hó 8-iki száma hozzám is megküldetett, hihetőleg azért, hogy tudomást szerezzek azon közleményről, mely becses lapjában megjelent ezen cím alatt: „Tempora mutantur.“ Tekintetes szerkesztő ur! Remélem, sőt tisztességérzetétől el is várom, hogy ha becses lapjában helyt adott a személyemet érintő közleménynek — helyt fog adni az én nyilatkozatomnak, vagyis ezen levellemnek.

Tény az, hogy az abauj-szántói független érzelmű polgárok nevében Kossuth Ferenchez intézett táviratot én, a volt zemplénavarmegyei, most már nyugalmazott kir. tanfelügyelő is aláírtam. De kérdem tekintetes szerkesztő urtól, van-e a magyar hazának olyan igaz fia? bármelyik politikai párthoz tartozik, aki alá nem írhatta volna ezen táviratot a jelenlegi körülmények között?! Nincs, nem lehet ma Magyarországon komolyan gondolkozó hazafi, aki a Kossuth Ferenc békepolitikájának hive ne volna, annak a politikának, melynek célja törvényes és békés uton, fokról-fokra megszerezni a magyar nemzet jogait, a magyar állam függetlenségét.

Lássá tekintetes szerkesztő ur! Mi az iránt a Kossuth Ferenc iránt fejeztük ki mély tiszteletünket és hálaunkat, aki a magyar nemzet jövője biztonságáért elfogadta a magyar nemzet felé nyújtott békeolaját azért, hogy ezáltal a törvénytelen állapotból kivezethesse e sokat szenvedett hazát; de amint tapasztalta, hogy a béke, olaját hozó egyén titkos és törvénytelen eszközökkel akarja a nemzetet megillető jogokat elrabolni, odaállt újra a küzdők sorába, még pedig az igaz hazafiság lángpallosával, s kijelentette, hogy küzdeni fog tovább a nemzet jogaiért törvényes eszközökkel; küzdeni fog tovább azon egyén megbuktatásáért, kinek kormánya alatt a magyar törvényhozó-testületben Judásokat kerestek, akikkel aztán lassanként készitgette volna a magyar állam a magyar nemzet függetlenségének ravatalát.

Tekintetes szerkesztő ur! Tény az, hogy az idők s körülmények, sőt az emberek is megváltoztak, mióta én nyugalomba vonultam, de ezen esodákozni nem lehet, mert hiszen csak tek. szerkesztő ur is befogja látni, hogy gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök működése különbözik elődeitől; de legyen meggyőződve tek. szerkesztő ur, hogy én magam s politikai hitval-

Lili (makaesul): Az én Louisette-met azért még sem adom oda!

Toto: Ugyan, Lili, mért nem adod ide?

Lili: Mert ő az én leányom... és én vagyok az anyja.

Toto: De én meg az apja vagyok! Jobban tudnék rá vigyázni, mint te. Tudod, a minap is én védtem meg, amikor a nagy kutya meg akarta harapni.

Lili: Igen, igen, megvédelmezted, de a kis Louisette azért mégse tudod oly gyöngöden ölelgetni és csókolgatni, mint én. S aztán minden este én szoktam lefektetni; el se tudna aludni és egész éjjel sirna, ha nem látná, hogy ott vagyok mellette.

Toto: Igen, de én férfi vagyok; sok, nagyon sok pénzt fogok keresni és szép ruhákat veszek neki.

Lili: Louisette jobban szereti a mamuskáját, mint a szép ruhákat.

Toto (a lábával toppantva): De én elviszem a te Louisette-det, és mivel elválnunk: jogom is van hozzá!

Lili (kiveszi a kis böleséből a bábút, s szívéhez szoritja): Nem, nem fogod elvinni!

Toto: No jó, akkor elviszem erővel.

Lili: Nem... nem!... Még akkor se, ha megversz, vagy ha megkarmolod is az arcomat!

(Toto megrázza és megcsipi Lilit s el akarja venni tőle a bábút; de Lili ellenáll s rémülten sikoltoz. Kinyílnak a szomszéd szobákba vezető

lások még sem változott úgy, mint sok más ember és ezek politikai hitvallása. Mert hiszen hány ember szegődik a függetlenség zászlója alá nem azért, hogy a nemzet jövőjéért küzdjön, még kevésbé, hogy ezért áldozatot hozzon, hanem hogy ezen szent eszmékért hevülő embertársait saját céljai elővitelére kizsákmányolhassa. Az ilyen függetlenségi, de komolyan számba nem vehető egyének köréből kerülnek aztán ki az olyan nagynak mutatkozó, de al-hazafiak, kik egy Kossuth Ferencet is meggyanusítanak, aki pedig az igaz hazafi eszményképe gyanánt állhat előttünk.

Tekintetes szerkesztő ur! Egyet kijelenthetek előre, és ha már provokáltattam az ön „Lapja“ által, önzérettel jelenthetem ki: „En oly családi körben nevedtem, hol a bölcsőm felett elhangzott dalokból és imából hazaszeretetet merithettem; oly intézetben és oly tanárok vezetése alatt éltem át gyermek és ifju korom nagy részét, ahol és akiktől a szabadságszeretet és az önzetlen hazafiu érzelmek forrásához vezetettik az ifju élet; ebből a forrásból merítette az én lelkem is a szabadság és hazaszeretet érzelmét s ezeket az érzelmeket nevelte lelkemben hazánk nagy fiai életének s működésének tanulmányozása. Az így szerzett s táplált hazafiu szeretet és kötelesség-érzet vezetett engemet egész életemen keresztül politikai hitvallásom gyakorlatában, s akkor is, midőn Zemplénavarmegye működő kir. tanfelügyelője voltam; s legyen meggyőződve tek. szerkesztő ur, hogy mint szolgálatban levő tanfelügyelő is aláírtam volna azon táviratot, mert leborulok azon férfiu nagysága előtt, ki szivesen elfogadja a feléje nyújtott béke-olaját, hogy megmenthesse e nemzetet oly zavaroktól, melyek sirját áshatnák meg e sokat szenvedett magyar hazának; de egyszersmind minden törekvése oda irányul, hogy a magyar állam szabadsága és függetlensége lassanként diadalra jusshasson.

A becses lapjában közölt távirat felett tehát csak az álmélkodhatik, ki sem multamat, sem jelenemet, sem munkásságomat nem ismeri. Aki engemet ismer, az nem fog felette gondolkozni, mert én az vagyok most, az leszek jövőben is, aki voltam. Legyen meggyőződve tek. szerkesztő ur, hogy a kormánypártnak tanfelügyelő koromban is csak azon dolgokban

ajtók s bejön Havenel sápadtan, és Havenelné kisirt szemekkel.)

Havenelné (a gyermekekhez): Mi az? Megvertétek egymást?

Havenel: Lili, miért sirsz?... Hát te, Toto? (Mind a ketőt a térdére ülteti.)

Lili (zokogva): Toto el akarta venni a babámat, a Louisette-t...

Toto: Jogom volt hozzá! Elválnunk... és ugy-e papa, ha az ember elválk, akkor mindent megfelez, még a babákat is.

Lili: A babákat nem lehet megfelezeni; a babák a mamánál maradnak.

Toto: Meg a papájuknál; s ha ketten vannak, akkor a papa az egyiket viszi el, a mama meg a másikat.

Lili: De nekem csak egy van!

Toto (egy kicsit gondolkozik): No, akkor ketté kell vágni.

Lili: Ó nem, ez fájna az én szegény Louisette-mnek. Inkább nem válok el; utálatos játék ez a válás! Ugy fáj a babáknak!

(Havenel és Havenelné egymásra tekint; megértették egymást. A két gyermeket Havenel a keblére szoritja s csókolgatja a fejcskéiket. Havenelné a férje vállára hajtja a fejét s a fülébe sugja:

— Utálatos játék ez a válás!

Havenel (Totorá és Lili-re tekint): Igen s ugy fájna a babáknak...!

voltam buzgó apostola, melyeket hazánk s nemzetünk függetlenségével, szabadságával és békéjével összegeztethetőnek tartottam. S hogy Dókus Ernő jelenlegi képviselő választására még 1901-ben is elmentem Sátoraljúj helybe, ezt azért tettem, mert Dókus Ernőt gyermekiségemről ismerem, ezenfelül annyi tisztességérzetet, annyi hazafiságot ismertem fel benne, hogy teljes meggyőződéssel voltam felőle, hogy a kormánypárton is minden erejét s képességét a magyar haza és a magyar nemzet java és függetlensége érdekében fogja érvényesíteni; kijelenthetem azt is, hogy ha Sátoraljúj hely város választópolgárai között volna helyem, a legközelebbi választáson is — tehát a Kossuth Ferenchez menesztett távirat aláírása után is — szívesen és örömmel adnám szavazatomat Dókus Ernőre, mert nem tételezem fel róla, hogy árulóává legyen valaha a magyar haza szabadságának és függetlenségének.

Ne gondolja tehát a cikkíró ur, hogy én kir. tanfelügyelőségem alatt azért voltam hive a kormánypártnak, mert a főispán keze függött a nyakamon. Én az én főispánjaim és más felsőbb hatóságaim részéről csak elismerést és szeretetet tapasztaltam még akkor is, midőn az ő nézetükkel szemben néha állást kellett elfoglalnom; mert a reám várakozó kötelességeket hiven és pontosan teljesítettem. Teljesítettem pedig nem mint rabszolga s nem azért, hogy főispánom kegyét kizsákmányoljam s anyagi hasznot húzassak ebből; hanem teljesítettem azért, mert kötelességérzet volt bennem s tudatában voltam annak, hogy a vezetésem s felügyeletem alá adott ügy: Zemplénvármegye, illetőleg hazánk népoktatásügye összefüggésben van a magyar állam, a magyar nemzet szabadságával és függetlenségével.

Arra kérem tehát a tek. szerkesztő urat, ne hirdesse oly nagyon, oly nagy örömmel az én megtérésemet; nekem nem volt szükségem a megtérésre, mert én mindenkor hive voltam s leszek azon küzdelmeknek, melyek Magyarország igaz jogaiért s függetlenségeért vívatnak. Lehet, hogy rajtam is történt valami változás Sátoraljúj helyből való távozásom óta; de ezt nem a főispáni iga alól történt felszabadulás idézte elő, mert ezt én soha nem éreztem, s azt hiszem, más önzértes s kötelességeit hiven teljesítő hivatalnok sem hordozza nyakán ezt az igit, hanem előidézték azon körülmények, melyekhez hasonló nem volt az én életemben. De azt ki kell jelentenem, hogy nem változtam s nem is fogok változni annyira soha, hogy tek szerkesztő ur, vagy bármely munkatársa „hosszanná”-t hirdessen az én politikai hitvallásom felett. Kicsiny és szerény ember voltam én egész életemen keresztül; ezért nem váltam és nem is szerettem a hírlapok utján való magasztalást.

Még egyet kell kijelentenem — mint apának. Ha az én fiam, Nemes Bertalan csakugyan oly lelkes hive a függetlenségi pártnak, mint a cikkíró ur mondja, akkor elhíheti azt is, hogy annak a tisztességérzetnek s igaz hazafiságnak az alapját — melylyel fiam bír — mégis csak az apjától örökölte.

Végül engedje meg nekem tek. szerkesztő ur, hogy levelem végére egy nyilatkozatot tegyek. Az van mondva a kérdéses cikk végén, hogy „nagy örömet szerzett önöknek az én előnyös változásom.” Hát nekem is nagy örömet szerezne a cikkíró, illetőleg tek. szerkesztő ur és társai egy irányban való változása. Nagy örömemre szolgálna, ha önök a magyar állam, a magyar nemzet függetlenségének szolgálata mellett felhagyának a párt- és osztálygyűlölet hin-

tegetésével; mert ez a magyar nemzetnek legnagyobb ellensége. Használják fel az urak tehetségeket az egymásközi béke és szeretét ápolására, mert erre van legnagyobb szükség hazánknak, nemzetünknek, Zemplénvármegyének, arra a fejlődésben lévő Sátoraljúj hely városának. Ha ezeket az igéket fogom hallani az önök ajakáról, akkor szívesen sorakozom táborukba; de míg ez meg nem történik, addig maradok ott, abban a pártban, ahol eddig voltam.

A béke angyala szálljon le önök közzé, akkor fejlődni s virágozni fog ezen város is, melyhez engemet anynyi drága emlék köt.

Abaujszántó, 1903. aug. 12.

Nemes Lajos,
nyug. kir. tanfelügyelő.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(Járvány a Bodroghközön. Ugy értesültünk, hogy a Bodroghközön rendkívüli mértékben elharapódzott a a vörheny járvány, a mely első sorban a gyermekek között szedi áldozatait, de már a felnőttek között is pusztít. Különösen Nagy-Géres, a két Rozvány és Pácin községekben dühög a járványes ezekben a községekben a gyermekeknek több mint 50% már áldozatul esett. A legsürgösebb és legkomolyabb hatósági beavatkozást kérjük.

(Szarvasmarha és csikó díjazás K. Helmezen. A zemplénvármegyei gazdasági egyesület a vármegyei lótenyésztési bizottsággal karöltve a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatása és segélyezése mellett f. évi szept. hó 7-én szarvasmarha és csikó díjazást rendez. A feltételek a kibocsátott falragaszokon olvashatók.

(Vadászati jog bérbeadása. Traucfalva község vadászati joga hat évre aug. hó 14-én délelőtt, Ábara és Nézpest községek vadászati joga aug. 14-én délelőtt és Kis-Géres község vadászati joga aug. 14-én d. u. fog nyilvános árverésen bérbeadni.

A dadogás és egyéb beszédhibák gyógyítása.

Irta: Szabó Jakab.

— aug. 15.

A tudás, ismeret egyes emberek birtokában lehet igen értékes, lehet igen hasznos, de a társadalom, az emberiség közkinésévé csak akkor válik, ha az mindenki részére, különösen az érdekelt körök részére hozzáférhetővé tétetik; történhetik ez népszerű felolvasások alakjában, avagy hírlapok utján.

E módot választom én is, mikor a lapok hasábjában ismertetni kívánom egy a szülő, mint tanító társaim részére, hogy a kutató elme párosulva az emberi szív humanizmusával, miként igyekszik segíteni a társadalom oly nagyszámú betegein (országunkban statisztikailag kimutatva 30.000 tanuló), kik különböző beszédhibákban szenvednek.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter áldozatkészségéből, Beregszász István közkezdveltségű tanfelügyelőnk szíves ajánlata folytán Budapestben 4 hétig tartott tanfolyamon részt vettem és ez alkalomból nem csak hogy egy érdekes, hasznos és hézagpótló tudománynak birtokába jutottam, de az ott megtartott gyakorlaton meggyőződést szereztem, hogy fáradságos és lelkiismeretes munkával a beszédhibában szenvedőket a baj súlyos, vagy kevésbé súlyos foka szerint hosszabb-rövidebb idő alatt teljesen meg lehet gyógyítani.

A tanfolyamon, mely a gyógy-paedagógia egyik kiegészítő része, 13

férfi- és 1 nőtanító vett részt, ezek közül 9-en nyertek képesítést.

Ezeknek előrebocsátása után rátérek a tulajdonképeni tárgyra, hogy azt a következő szempontból megvilágítsam.

1. A beszédhibák mibenléte.
2. A beszédhibák eredő okai.
3. A beszédhibák felosztása.
4. Övintőzkedések a baj megelőzésére.
5. Gyógyítási módok.
6. Tanfolyamok rendezése.

Megjegyzem, hogy e pontokat csak a legrövidebb kivonatban fogom tárgyalni; népszerűen, hogy azt a laikus közönség is megértse; tehát alig tizedrészben a tanfolyamon előadott mennyiséghez képest; elhagyva annak irodalmát, mely már eddig egy egész könyvtért tesz ki, történeti fejlődését, a különböző módszereket és elméleteket, különösen pedig a bonctani részeket, mely inkább az orvosra, a didaktikai eljárásokat, melyek a szakemberre tartoznak, de a nagyközönségre értékkel nem bír.

1. A legtöbb gyermek a beszéd fejlődés korszakában, ugy 1½ évtől 4-5 éves koráig hibásan ejti ki az egyes hangokat, vagy felesérelí azokat egymással, ez csupán ugynevezett élettani hibás beszéd, mely egyiknél korábban, másiknál később marad el a szerint, amint a gyermeket a hibás kiejtésre figyelmeztetik, vagy helyes és tiszta kiejtésre szoktatják; mert sok esetben éppen a szülő helytelen eljárása, tetszelgésből vagy becézgetésből állandósítja a hibát és később annál nehezebben szokik le. Sok gyermek orrából beszél, vagy az orrhangokat ejti ki hibásan.

Némely gyermek igen gyorsan beszél, egyes hangokat vagy egész szavakat elhagy, elnyel, felcserél és botlik, ezt hadarásnak nevezik.

Némely gyermek megakad beszédében, vagy egyáltalában nem hoz létre hangot, vagy az egyes hangokat egyfolytában sokáig hangoztatja, vagy többször ismétli azt; ez már súlyos beszédhiba, még súlyosabb, ha a beszédet a többi izmok mozgásai is kísérik, mint pl. az arc, kéz, láb és sokszor az egész test együttes mozgása.

2. A beszédhibák általában onnan keletkeznek, hogy a beszédhez használt szervek vagy hibásak, azaz valamely körtani elváltozásban szenvednek, avagy épek, de rosszul lesznek használva; előbbi szervi, utóbbi működéses beszédhibának nevezük.

A szabályos beszéd létrejöttéhez következő szervek működnek közre: a tüdő, gége, száj- és orrüreg (toldalékos) nyelv, fogak és ajak, ezeken felül főszerep jut az agynak, hol az összes érzékszervek érzékelő és beszédmozgató idegközpontok elhelyezve vannak.

A tüdőbe beszívott és visszatartott levegő szolgáltatja a beszédhez legszükségesebb tényezőt.

A hang létrehozása ugy történik, hogy a tüdőből a légesőn keresztül kiáramló levegő a gégeben, a hangszalagok által képezett zárlatot megnyitja és aztán a toldalékosban (száj- és orrüreg) módosul, színezetet nyer.

Ha a gyermek, vagy felnőtt is nem szív be elegendő levegőt, avagy a beszívott levegőt nem bírja kellő időig visszatartani (gyermeknél 15-20, felnőttél 30-40 mpere) ugy beszédében megakad; ha valamely, a beszéddel összefüggő izom, mint például a rekesz-bordaközi-, gége-, nyelv-, ajakizom akaratunktól függetlenül állandóan vagy ismételtlen összehúzódik, (göres) a beszéd folyamata megakad; ez mind dadogást okoz, nevezik ezt hebegésnek is.

(Folytatjuk.)

HIREK.

Munkás nyomor.

— aug. 15.

Régi baj, régi nyomorúság nálunk a nagy és eddig orvoslás nélkül álló munkanélküliség és következképp: a munkásnyomor.

Megdöbbentő adatok kerülnek a nyilvánosság elé, hogy különösen a nagy magyar Alföldön hogyan graszszál a munkanélküliség, hány ezer és ezer ember kénytelen tétlenül tölteni az idejét, azt a suhanó, rohanó drága időt, melyet hasznos és jövedelmező munkára lehetne fordítani. A kevés pénzecske, ami tán itt-ott még jobb időben félre lett téve, előkerül, csakhamar fel lesz emésztve és beüt a kegyetlen nyomor, a nélkülözés, a koplalás.

Hasztalan lótnak-futnak a miniszterhez munkáért, nem adhat, mert nincs. Tervek ugyan vannak, de biz' elmúlik még néhány hosszú esztendő, míg az eszmék megvalósulnának.

A mezei munkások, hogy akadt egy kevéske munkájuk most az aratásnál, ujjalag kart-karba öltve bámulhatják a nagy mindenséget, a végzetlen égboltozatot, hátha onnan esurran majd az égi manna, onnan kerül segítség?

És a duzzadó erő, a munkás kar, az acélos izom a tétlenségben, semmittevésben nekilául, megpuhul és ezzel szemben erősödik, szilárdul a gond, a nélkülözés, az inség.

Munkát kell teremteni, mindenáron munkát. Akárhogy forgatjuk is, vessük is a kockát, mindig csak felvetődik az a parancsoló kötelesség, hogy munkát kell adni a népnek, munkát — minél előbb!

Ime: például szolgál a jelenlegi zsolnai kiállítás, amelyen gyönyörködve szemlélhetjük hazánk házi iparának gyors, szinte rohamos fejlődését.

A munka híján élő embersokaságnak az Alföldön házi ipart kell teremteni, segíteni kell a nyomorgó embereken, hogy a kétségbeesés a végletekre el ne ragadja őket.

A mezei munkásokat arra az időre, mikor nincsen foglalkozásuk, házi iparra, könnyebb, hasznavehetőbb és értékesíthetőbb ipartermékek készítésére kell oktatni. Mily szívesen, mily szeretettel tanulnának, dolgoznának, hogy kereshessenek, hogy kényeret ehessenek, hogy családjuk nyomorán segíthessenek. De másrészt magában a népben is megvan a hiba, meg van az a gyengéje, ami nyomorát öregbíti: a legények nem olyanok már, mint apáik voltak, cifrán ruházkodnak, sokkal többet költenek magukra, mint módukban áll.

De mindenesetre a legnagyobb hiba, az alapbaj: a nagy és kétségbejítő munkahiányban keresendő, és akármilyen uton-módon, de mindenesetre változtatni kell a dolgon.

Talán a kormány — mihelyt a politikai viszonyok rendes kerékvágásukba visszazökkennek — fokozottabb jóindulattal oda fog törekedni, hogy az izgalmakat, türelmetlenséget és béketlenkedést lecsillapítsa és fokozatosan segítsen a bajokon, a nagy és szomorú munkás nyomoron.

— Kinevezések. A homonnai áll. polgári iskolában a vallás- és közoktatásügyi miniszter 5-ik tanszékét engedélyezett és erre Despo'ovics Vladimir polg. isk. tanárt helyettes tanári minőségben alkalmazta. — Ugyanazon iskolához intézeti orvosá Dr. Rosenfeld Miksa kórházi főorvos kinevezetett.

— Áthelyezések. Szigethy Bertalan homonnai és Rimay Zsigmond nagyszécsényi kir. adóhivatalnokok kölcsönösen át lettek helyezve.

— A pápa ünneplése. A katolikus egyház új fejének, X. Pius pápa-

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRRÁ
SELYEMÁRUHÁZÁBAN
BUDAPEST, IV., Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb és legszebb választék található selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből. Mint általánosan ismeretes, **csakis** a fenti cégnél találhatók, a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkelme-ujdonságok, melyek — ugy minőségére, mint mintázatra nézve — **kizárólag fenti cég részére készültek** s csakis ott kaphatók.
OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK.
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

nak megválasztása alkalmából a helybeli róm. katolikus plebánia templom folyó hó 13-án esütőtökön, fényes ünnepségnek volt színhelye. Az ünnepélyes hálaadó istentiszteletet „Te Deum“-mal és Szentségkítéssel *Katinszky Geyza*, Zemplénavármegye főesperese celebrálta teljes díszséggel. A hívők sokaságán kívül ott volt gróf *Hadik Béla* főispánnal élén a vármegye tisztikara, továbbá a város és az összes állami hivatalok tisztviselői.

— **Az Erzsébet-szobor leleplezése Bártfán.** Vasárnap, augusztus hó 16. leplezik le a Bártfa-fürdőn létesített szobrát Erzsébet királynénak s a leleplezés ünnepélyén részt vesz a király képviselőjében *József Ágost* főherceg, a kormányt pedig *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseli; jelen lesz továbbá *Berzeviczy Albert* valóságos belső titkos tanácsos is, aki az ünnepi szónoklatot fogja tartani, továbbá az ország nevezetes városainak előkelősége.

— **Szirmai Szirmay József temetése.** Folyó hó 13-án d. u. 1/2 5 órakor temették el a korán elhunyt *Szirmay Józsefet*, Dr. *Szirmay István* felelős szerkesztőnek öcsését a Nagy új utcai gyászházban nagy általános részvét mellett. A temetés *Szirmay István* lakásán történt, melynek udvarán volt felállítva a ravatal. A koporsóra a korán elköltözött édesanyjának és bátyjának koszoruit tették. A temetési szertartáson, melyen *Vay Mátyás* lelkész szentelte be s kísérete utolsó útjára a halottat — megjelent városunk társadalmának előkelősége, hogy kifejezésre juttassa részvétét a közszeretethen álló család iránt. Ott voltak: gróf *Hadik Béla* főispán, tükárja *Staut József* kíséretében, *Dókus Gyula* alispán, *Matolay Etele* ny. alispán, a vármegyei ügyészi hivatal testületileg, az ügyvédi karból nagyon számosan, a „Zemplén“ szerkesztősége és kiadóhivatala ifj. *Meczner Gyula* főszerkesztővel és *Ehler Gyula* lap-tulajdonossal, számos rokon, barát és résztvevő. A temetési szertartás után a koporsót a gyászkoesírra tették s a szomorú menet megindult a köztemetők felé, hol a lelkész imája után a koporsót elhantolták.

— **Halálozás.** Székely *Jakab* Gyuláné, szül. *Gyurmán Williams* Alice, a kassai nemzeti színház szalonkómikája f. hó 13-án délután hosszasan szenvedés után meghalt. Az elhunytban a magyar színészet egyik legtanultabb és legképzettebb tagját veszítette el, kinek kvalitásairól az új helyi közönségnek is annyiszor volt alkalmja meggyőződnie. — Székely *Gyuláné*, *Gyurmán* volt budapesti angol konzulnak a leánya volt és a családjában élő angol irodalmi tradíciók révén abba a szerenéses helyzetbe jutott, hogy tehetsége és írói készsége úgy a magyar, mint az angol nyelven egyforma tökéletességgel bontakozott ki. Magyar írók műveit ritka hűséggel és költői lendülettel ültette át angol nyelvre, és *Györi Ginevri* Ilona mellett az első volt női íróink közül, akik az angol közönség figyelmét a magyar irodalom jelessége iránt fölértesztette. De számos angol írónak az ő tollából való becses magyar fordítása is közkezen forog; az olvasó közönség leginkább az *Egyetemes Regénytár*ból ismeri Székely *Alice* gondos, finom és hű fordításait. A magyar és angol szellem kölcsönös megértetése és megismertetése volt az ideálja és tagadhatatlan, hogy a korán elhunyt jeles írónő ezt az ideát munkásságával nagyban előmozdította. A halál korán ragata ki ezt a szép reményre jogosító tehetséget írónk sorából és a vigasztalhatatlan férj Székely *Gyula* színművésznök karjából... Emléke azonban sokáig fog élni ismerősei és tisztelői szerető körében.

— **Felhívás 25 évi találkozóra.** Több barátom óhajta folytán fölkerem volt tanulóársainkat, akik 1878-ban tettek velünk kápláni vizsgát, hogy 25 évi találkozóra jöjjünk össze

Sárospatakon ez évi szeptember havában. Vagy ha akkor talán többen akadályozva volnának s a szeptembernél alkalmasabb időpontot tudnának ajánlani az összejövételre: szíveskedjenek azt velem, lehetőleg rövid idő alatt, levélben tudatni. *Rimaszombat*, 1903. aug. 12. *Czinke István*, ref. lelkész.

— **A városi kaszinó táncmulatása.** A városi kaszinó f. évi szeptember hó 5-én táncmulatságot rendez a Bock-kerthelyiségben *Lukács Károly* zenekarának közreműködésével. *Novák Gyula* kaszinói jegyző nagyban buzgólkodik a rendezés terén és tekintve az eddigi kaszinói mulatásokat — a közhangulatból itélve — ez is fényesnek és látogatottnak ígérkezik. A meghívók — mint lapunkat értesítik — e héten lesznek kibocsátva.

— **Felhívás.** Ezúton kéretnek azon urak, kik egy vonós hangszer kezelésében kellő járatossággal bírnak, és egy helyben alakítandó, a classicus zenét művelő zenekarba belépni hajlandók, hogy ebbeli szándékukat, az áltaiuk kezelt hangszer megnevezése mellett *Ferenczy Elek* urnál, a „Kazinczy-kör“ főtükáránál levelező-lapon bejelenteni sziveskedjenek. A belépés tagsági-díj fizetéssel nem jár.

— **Táncmulatság a Rákóczy-szobor javára.** Augusztus hó 23-án, vasárnap a „Hatfa“-fürdőben zártkörű nyári balyus táncmulatságot rendeznek a Kassán felállítandó Rákóczy-szobor javára. A mulatság délután 4 órakor kezdődik. Jó italokról, öltözőről és fedett táncteremről a rendezőség gondoskodik. A zenét a királyhelmecei zenekar szolgáltatja. Belépti-díj: személyenként 2 korona, családonként 4 korona.

— **Országos vásár** lesz Szerencsen e hó 17-én, mely alkalommal szarvasmarha és sertés fölajtás is lesz.

— **A kivándorló pénze.** Mivel falujának minden épkézláb embere a tengertől hajszolta a dollárokat, *Cseripka Mária* tót eselődleány is elhatározta, hogy Amerikába vándorol. Azt hallotta, hogy tejből-mézben usznak ott a kivándorlók, külből ágyban alusznak, mint itthon a pap, s a ki nem kiméli a két kezét, napszámban tíz forintot is meg keres. A mikor azután összekuporgatott kétszázhatvan koronát, elindult a nagy utra. Százszáz koronát bevart a ruhájába, a többi pedig zsebébe tette. Késő este volt, a mikor a sátoraljaujhelyi állomásra ért, a hol — a mint ott annak idején részletesen megírtuk — egy nyájas idegennel ismerkedett meg *Juszkovics Hermann*ak hívták a derék férfiut, a ki mint világlátott, tapasztalt ember, atyai tanácsokkal látta el. Elsőbben is óva intette, hogy éjszakának idején ne induljon el, mert tömérdek baj érheti. Hanem aludjon az ő édes anyjánál, a ki az állomás-hoz csak pár lépésnyire lakik. A tapasztalatlan leány lépre ment s követte a mézes-mázos beszédű idegent, a ki, mikor a városon túl voltak, földre tette az áldozatát s minden pénzét elrabolta. A csendőrség csakhamar kézrekerítette a rablót, a kinek nem volt aynyi ideje, hogy martalékát elrejttesse. A sátoraljai esküdtbírótság zsarolás vétségének minősítette a rovott multu vádlott cselekedetét, a kit a törvényt alkalmazó bíróság a legnagyobb büntetéssel, három évi fogsággal sújtott. A Kuria szüneti tanácsa *Székely Ferenc* koronaügyész indítványára a benyújtott semmiségi paraszt elutasította.

— **Elgázolt gyermek.** *Csatlós István* kocsis vigyázatlan hajtás következtében *Legyes-Bényén* elgázolta *Tóth András* hasonlónevű 3 éves fiát. Az utca porában játszó gyermek mellén ment át az első kerék, míg a hátulsó kerék fejté roncsolta szét. A kis gyermek a helyszínen szörnyet halt. A vigyázatlan kocsist elfogták.

— **Tűz.** Folyó hó 10-én este 6 óra tájban Szerencsen meggyuladt özv. *Kossuthné* szalma-boglyája, mely-

től egy melléképület is tüzet fogott. A tűzveszedelmet ideje korán észrevették és beoltották.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari fényképészek helybeli műtermökben f. hó 22-én (szombaton) és 23-án (vasárnap) d. e. 9-től 12-ig; és d. u. 2-5-ig fognak felvételeket eszközölni.

— **A szerencsi cukorgyári tűzoltóság** folyó évi augusztus hó 19-én Szerencsen, a nagy szálloda disztermében zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor.

— **A Photoplasztikum** a „Vörös Ökör“ udvarán naponként esti 11 óráig nyújt látványosságot. — Ma és holnap vasárnap egész nap látható a *Dreyfus-pör* tárgyalás *Rennesben*, hétfőn és kedden *Páris*.

— **A tállyai önkéntes tűzoltóegylet** 25 éves fennállásának évfordulója alkalmából saját alaptökejének gyarapítására a „Kódu“ erdő tetején, 1903. évi augusztus hó 15-én nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté d. u. 3 órakor.

— **Rákóczi-ereklye-kiállítás** Kassán. *Julius* hó 26-ától szeptember hó 20-áig 33% kedvezményes vasuti igazolványok kaphatók Kassán *Quirsfeld János*nál (Fő-utca 51. szám), és a máv. összes menetjegyjelében.

— **A t. hölgyközönségnek.** Csak egyszer, próbaképen rendeljék meg a csodahatásu, valódi angol szépitő szert, ugorka-tejet és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszer azonnal eltávolít szeplőt, májfoltot és mindentéle tisztatlanságot az arcról és a bőrt üdév, fiatallá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon arany éremmel kitüntetve. Ára 2 K., hozzávaló valódi angol ugorka-zsappan 1 K, powder 1 K. 20 fill. és 2 K. Valódi angol minőségben kapható *Balassa Kornél* gyógyszer-tárában *Temesvár*, ahová minden postai rendelés címzendő. Kapható minden gyógyszer-tárban.

— **Teljes ellátásra** elfogadok 2 vagy 3 gimnázista fiut — kizárólag csakis I—V. osztálybelit. Lakásom: *Sátoraljujhely, Deák-utca 820. sz.*, a főgimnázium közelében. — Levélbeli megkeresések a kiadóhivatalhoz intézendők.

— **Nevelőnek** ajánlkozik szerény feltételek mellett előkelő családnak, helyben vagy vidékre egy nyole gimn. osztályt végzett intelligens ifju. — Cim a kiadóhivatalban.

— **Teljes ellátást**, esetleg tanítást (zene, német, francia) nyer 1—2 fiu vagy leány tanuló *Szabó Jakab* tanító házában.

— **Kiadó szoba.** A *Kazinczy-utca*n egy butorozott udvari szoba kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Menyasszony-selyem

méterenként 60 kr-tól 11 ftr 35 kr-ig, minden színben.

Portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Kivá-natra mintákat dus választékban postafordultá-val küld:

Henneberg selyemgyára Zürichben.

IRODALOM.

Por-szemek.

I.

Midőn forró esőkjaimmal Boritám el rózsás kezéd, Oly szeliden sugta ajkad: „Minő boldog, édes pere ez!”

Most, ha visszaemlékezem, S földízelem szerelmedet, Megátkozom százszor egy nap Azt a boldog, édes perced.

II.

Igy meg úgy volt... ah, dőreség! Százszor elvert régi nőta; Leányszivben esalatozni, Mindennapi história.

Igaz hűség, lángérzelem, Csak hóbertos költő álma;

Emlékeink hitvány rongyát Dobjuk mi is a lomtárba.

III.

Száz szónak is egy a vége: „Ember tervez, Isten végez!” Amint hallom, egy dúsgazdag Nagyságoshoz adtak férjhez.

Azt is hallom, nem szereted, Nem lángol a szived érte, S hogy a remélt boldogságnak Válopör lesz majd a vége.

Szendrőlí Holozsnyay Cyril.

A Vasárnapi Ujság augusztus 9-iki száma 29 képpel s a következő tartalommal jelent meg: »X. Pius pápa« (arcképpel és képekkel a pápa választásáról.) — »X. Pius pápa, a magyar zarándokok között« *Tury Gyulától* (képekkel *Tury Gyulának* a magyarok 1900-iki velencei zarándoklatáról készülő nagy festménye után.) — »Tasso tölgye« költemény *Radó Antaltól*. — Regénytár: »A tudós családja.« *Spanyol regény*. *Irta Armando Palicio Valdés* (képekkel.) — »A narcisz.« *Ifj. Hegedüs Sándortól*. — »Izenet haza.« *Londoni levél*. *Gineverné Györy Ilonától*. — »A konyhaművészet multjából.« — »Ismeretlen érzékek.« — »Az új üstökösőről« (képekkel) *Massány Ernőtől*. — »Kubinyi Ferenc« (arcképpel.) — »A parlamenti bizottság üléseiről« (képekkel.) — »A szocialisták gyűlése« (képekkel.) — »Divatlevél« (divatkeppel.) — *Irodalom és művészet*, *Közintézetek és Egyletek*, *Sakkjáték*, *Képtalány*, *Egyveleg stb. rendes heti rovatok*. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy kor., »Politikai Ujdonságok«-kal és *Világkrónika*-val együtt hat korona. Megrendelhető a *Franklin-Társulat* kiadóhivatalában. (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) *Ugyanitt* megrendelhető a »Képes Néplap« a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

NYILT TÉR.*)

„MARGIT“ gyógyforrás.

Margitforrás-telep. (Bereg megye.)

A budapesti m. kir. egyetem vegyelem. zése szerint kevés szabad szénsav, ellenben sok szénsavas natriumot és lithiumot tartalmaz. Ezen tulajdonságai azok, melyek a hasonló összetételű vizek főlé emelik. Kitérő hatású a légutak s tüdő hurutos állapotainál, különösen ha a köpet nehezen szakad; tüdővészesekeknél még akkor is, ha vérköpésük van, a „Margit-víz“ megbecsülhetetlen szolgáltatokat tesz kevés szabad szénsavánál fogva. Kiváló hatást látni tőle a gyomor és belek hurutos állapotainál, főleg azon eseteken, hol a fölös mennyiségben képződött sav az oka a rossz emésztésnek.

A húgysavas sók lerakódását akadályozván, becses szolgálatot tesz továbbá a hólyag hurutos bántalmainál, a kö- és homokképződés eseteiben, miért is a budapesti és bécsi egyetem orvostanára mint az orvosvilág egyéb előkelőségel a legszívesebben használják s előnyt adnak a „Margit“-forrásnak a hozzá hasonló összetételű gyógyvizek fölött.

Mint ivóvíz

kiváló óvószernek bizonyult járványos betegségek idején, főleg typhus ellen.

Mindt borvíz általános kedveltségnek örvend.

Főraktár: **ÉDESKUTY L.** Budapest, es. és kir. udvari szállító.

Asványvíz-nagykereskedő.

Kapható minden gyógyszer-tárba főszerkereskedésben és vendéglőben.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

G. V. K. Helmecez. Eppen a mai számban olvashatja.

P. Helyben. Alkalmattán. Nem közölhető. Izéhez. (vers.)

Kiadótulajdonos: **Ehler Gyula.**

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulirott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Első zemplén-megyei honi bútortulajdonosok
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

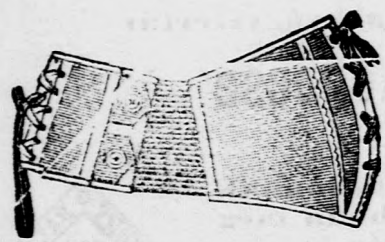
BÚTORRAKTÁRAIM
túlhalmozott készletét
helyszüke miatt
tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekzeni fogok kiérdemelhetni.

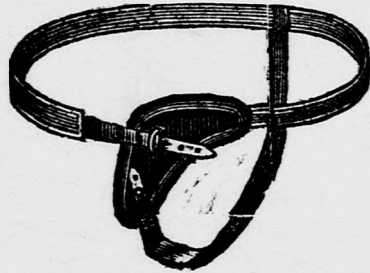
Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

forduljanak hozzám
teljes bizalommal.

30 évi tapasztalatom, melyet a külföld egnagyobb Orthopaediai és kötszer műhelyeiben szereztem, biztosítékot nyújt szakképességemről, hogy a legelavultabb sérveknél is segítsek. — Készítek kaskót, műfűzőt, egyenes tartót, pápkötőt, mullábat, kezeket stb.

Nagy raktár mindennemű betegápolási czikk és orvosi műszerekben, irigátor, ágy tál, éjjeli cioset, Bidet, tej sterilizáló készülék Prof. Soxhlet szerint, valamint minden Gummi áru.

Valódi francia különlegességek discretio mellett.

Keztyük saját gyártmány, mérték szerint is.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

BLUMBERG S. E. keztűs és műkötszerész
Kassa, főutca 91. szám.

Hirdetmény.

A Nagy-Mihályban a vasuti állomás mellett épült Gróf Sztáray Sándor úr ö méltósága tulajdonát képező

Gőztéglagyár

üzembe hozatván, ajánlja kitűnő minőségű téglaít, melyek mindenkor és minden mennyiségben jutányos áron kaphatók. — **Megrendelések az uradalmi pénztárhoz intézendők.**

Nagy-mihályi uradalom.

Tk. 1903/1903. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A varanói kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pereszlényi István végrehajthatónak Kovály Mihály, Jakubov Anna és kisk. Jakubov Anna végrehajtást szenvedő elleni, Kovály Mihály ellen 53 kor. és Jakubov Anna és kisk. Jakubov Mária ellen 130 korona tökéketelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a saujhelyi törvényszék a varanói járásbíróóság területén levő Henczóc község határában fekvő a henczóczi 55 sz. tjkvben A.I. 2—14 II. 2—14 és III. 2—14 sorsz. a foglalt 257. 258. 259. hrsz. 454. 455 és 456 □-ölet tevő prihoszczelku szántóból, a 379. 380. 381. hrsz. 434. 434. és 434. □-ölet tevő Sztredné hovi szántóból, 578. 579. 580. hrsz. 468. 468. és 468. □-ölet tevő Topolyini szántóból, 662. 663. 664. hrsz. 299. 299. és 299. □-ölet tevő na Szpaleni szántóból, 781. 782. és 783. hrsz. 362. 362. és 363. □-ölet tevő Ondavu rétből, 908. 909. 910. hrsz. 215. 215. 215. □-ölet tevő guz anunemu jasku rétből, 1002. 1003. és 1004. hrsz. 277. 277. és 278 □-ölet tevő Za strasu Ondavu rétből, 1132. 1133. 1134. hrsz. 237. 237. és 238. □-ölet tevő Dannejovi zahradza szántó és rétből, 1309. 1310. 1311. hrsz. 268. 268. és 268. □-ölet tevő pod Lazi legelő szántóból, 1348. 1349. 1350. hrsz. 450. 450. 450. □-ölet tevő za Drikom szántóból 1566. 1567. 1568. hrsz. 501. 502. és 502. □-ölet tevő Dluhé Zeme szántóból, 1609. 1610. 1611. hrsz. 173. 174. és 174. □-ölet tevő hu Vavnuczu szántóból, 1763. 1764. 1765. hrsz. 181. 181. és 182. □-ölet tevő Na kuce szántóból, valamint ezen ingatlanokhoz tartozó közös legelő illetőségéből a B. 5. 7. alatti Kovály Mihály nevéntirt 1/18-ad részre és a B. 10. 11. alatti Jakubov Anna és kisk. Jakubov Mária nevéntirt 2/18-ad részre 1240 kor. kikiáltási árban 2. a henczóczi 55 sz. tjkvben lejegyzés folytán alakult 274 sz. tjkvben A.I. 1—3 sorsz. a. foglalt 144. 145. és 146. hrsz. 56. 56 és 56 □-ölet tevő 51/a. 51/b. 51/c. sz. ház udvar és kertből Kovály Mihály jogán Jakubov Györgyné sz. Tatarka Mária nevéntirt 1/18-ad részre és Jakubov Anna és kisk. Jakubov Mária nevéntirt 2/18-ad részre 430 kor. kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi szeptember hó 10-én d. e. 9 órakor Henczóc község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozzók tartoznak az ingatlan becsár: nak 10% -át vagyis 124 kor. és 43 koronát b á n a t p é n z ü l készpénzben, — vagy az 1881. évi LX t. cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes é tékpariban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Varanón, kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál 1903. évi június hó 2-án.

Lovik,
kir. aljbíró.

Rövid ideig látható! PHOTOPLASTIKUM SÁTORALJAUJHELYBEN.

a „Vörös-Ökör“ udvarában.

**Ma szombaton és holnap
vasárnap
a Dreyfuss-pör tárgyalása
Rennesben.**

**Hétfőn és kedden
Páris.**

Nyitva:

délután 3 órától este 11 óráig.

Belépti díj 10 kr.

Tömeges látogatást kér:

a photoplastikus tulajdonos.

LINDNER RÓBERT
gyógyszerész-féle

Alaiska-Créme

Cosmeticum bar excellence.

Az arczbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdeséget, tisztaságot és bájj ad. Eltávolít pörösenést, szeplőt, bőrtakákat (Mitesser) napbarnitottságot stb. Legcsunább kezeket finomná, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Előnyök: Alaiska-Créme nem zsíros, semmiféle fémalkatrészeket nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva.

Teljesen ártalmatlan Egy tégely ára 3 korona. Próbátégely 1 K. 20 f.

Alaiska-púder (arecpor)

kitűnően kiegészíti az Alaiska-Créme fényes cosmetikai hatását, a bőrnek elbájoló színárnyalatos, finom üde, rózsás üdeséget ad, nagyszerű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan, mert sem higanyt, sem bismutot nem tartalmaz. Egy doboz (fehér, rózsá vagy sárga) 3 korona

Kapható:

Linder Róbert gyógyszerésznél,
Bécs, XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitűntette: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és díszoklevelekkel.

EPILEPSIA ki gör- csök,

álmatlanság vagy más ideges bajokban szenved, forduljon egész bizalommal a **Schwanen** gyógyszer-tárhoz Frankfurt M. a honnan teljesen díjmentesen kap egy füzetet.

Schicht-szappan

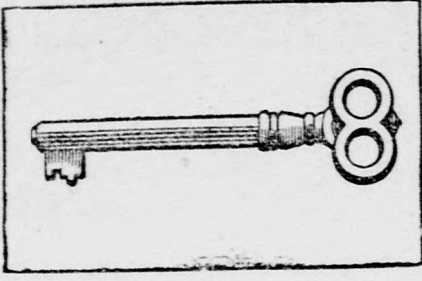
„SZARVAS”

VÉDJEJY:

„KULCS”

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. — Minden ártalmas kevértől mentes.

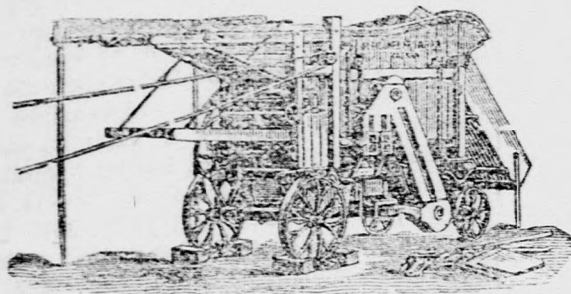
Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál kiváltképen ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht” névvel és fenti védjegy valamelyikével birjon.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemeltartásával czélszerűen és gondosan gyártott, jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járassal járgány, vagy gőzmozgany általi hajtásra.

Kézi cséplőgépeit járgány hajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

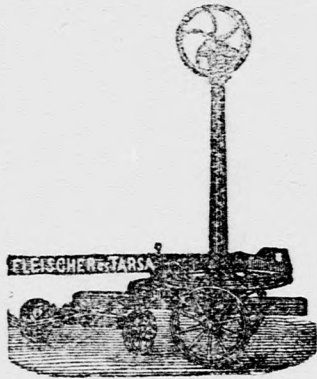
Baker-és magtár-rostait, továbbá mindenemű szivattyukat, gőzgepeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-berendezéseket m. b. Hencze-főzőket, kavarázó készülékeket, maláta és burgonya-zúzókat, olaj-sajtókat, olajmag pörkölőket, malomberendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan

Bizományi raktár Herz Kálmán urnál S.-A. Ujhely

kinél a cég gyártmányai eredeti áron beszerezhetők.

Gazdasági gépeink képes, valamint öntődénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

300 holdas gyümölcsfa-iskolája, szőlő- és Czepléden. borgazdasága

SZŐLŐT

szállítok rendkívül édeset és zamatosat első rendű minőségben POSTÁN

Borszőlőből augusztus 20—25-étől kezdődőleg eleinte Oportó és Ezerjó, később pedig Mézesfű, Kadarka, Kövidinka stb. fajokból a teljes érték előleges beküldése mellett az ország bármely postaállomására bérmentve 5 kilós ládában 1 frt 15 kr. ért.

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszalából) szeptember 1—10-én kezdve bérmentve 5 kilónként 1 frt 30 kr.-ért.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) szintén szeptember 1—10-én kezdve, bérmentve 5 kilónként 1 frt 50 kr.-ért.

Ily módon a vevő 5 kilós csomaghoz 17 fillérrel olcsóbban jut, mint ha azt utóválttal küldeném. Epen ezért postai utánvét mellett egyáltalában nem küldök szőlőt. — Egy szállító-levéllal 3 láda szőlőt is lehet küldeni, mely esetben 24 fillért takarít meg a rendelés, vagyis ennyivel kevesebbet küldjön be 3 láda szőlőért.

VASUTON

Borszőlőből 5 és 10 kilós láda és 5—10—15 kilós kosokban kilónként 14 krajczárért.

Csemegeszőlőből (piros és fehér saszalából) fenti nagyságu láda és kosokban 18 krajczárért.

Muskotályból (passatutti faj, a csemegeszőlők királya!) a fenti nagyságu kosok és ládákban 22 krajczárért.

Az 5 és 10 kilós ládákban, valamint az 5 kilós kosaraknál is az elegység tiszta súlynak számítatik, míg a 10 és 15 kilós kétfülü kosoknál a tiszta szőlősúly lesz számítva és külön lesz a kas ára a rendelés terhére 25—30 krajczárba elszámolva. Mindezen kosarak az elküldés után a rendelés tulajdonát képezik, azonban mint sajátjukat több ízben megtöltés végett hibátlan állapotban és bérmentve újra meg újra beküldhetik.

A vasuton mindig szebben, üdöbben és mint gyorsáru csak uly hamar érkezik meg a szőlő, mint a postán és itt a szállítás olcsóbb is 1—2 krajczárral kilónként. Epen azért tessenek többen összeállani és együtt 50—100 kilót is rendelni. — Ha t. megbízom egyszerre 300—600—1000 kilót rendel és rendelését hetenként többször megismétli, meg felelő engedményben részesül.

A vasuton való küldés esetére az érték tele része előre küldendő be. Előleg nélkül rendelést egyáltalában nem fogadosítok. Vasuti szállítmányoknál a fenti árakban a lekiismeretes csomagolás, a vasúthoz vitel, a szállító-levél és a közvetvam költsége is befoglalatik.

Fentiekén kívül mindentéle gyümölcsfából nemes ojtvány, gyümölcsfa-vadoncz, sima és gyökeres vessző, továbbá gleditsia és akaczfá is kapható. Nemkülönbön saját termésű, kitűnő minőségű új és ó borok hordókban és palackokban. Tessék mindezekről árjegyzékét kérni.

Van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani

tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT.

Literje 30 krajczár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

Mindenféle bel- és külföldi friss töltésű ásvány- és gyógyvizek, valamint forrás termékek kaphatók:

HAZAI H.

Ásványviz kereskedésében (kis piac)

Schottola Ernő
szőlészeti és borászati szaküzlete.
Budapest, Andrassy-ut 2.
Legnagyobb raktár a szűreteléshez szükséges felszerelési cikkekben, szőlőzúzó, borsajtók, borszivattyúk stb.
Képes árlap ingyen.
Utánnymás tilos.
ALAPITVAÓTT 1872.

Ruggyanta (gumi) gyártás meghonosítója

ECVSZERŰSÉG

MABILLE SÁJTÓ

SÁJTÓ

GŐZ-ECVSZERŰSÉG

Thierry A. gyógyszerész
CSODA-BALZSAMA
a legjobb diätetikusházi szer emésztésizavarok, gyengeség, émyelgések, gyomorégések, felpuffadások stb. ellen, köhögésenyhítő, görcscsenedítő, nyálkasztó, tisztító hatású. 12 kis vagy 6 dupla üveg bérmentve csomagolással korona 4.—
Thierry A. gyógytára a „Védangyalhoz” Pragerada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.
Valódi csakis az itt látható apaca-védjegygyel.
Nagyon ajánlatos ezen hatásos szert utazóknál állandóan magánál tartani.

Mirét szenved ön? holott önnek minden, habár még oly idült és bár mely keletkezésű sebeinek sikeres gyógyítása biztorkilátásba van helyezve és majdnem minden ájdalmas és veszélyes operációt kikerülhet a

Thierry A. gyógyszerész az Órangyal-gyógyszertár

valódi CENTIFÓLIA-kenőcse

ügynevetett Csadabalzsam használata által.

Ezzel a kenőccsel egy 14 éves és gyógyíthatatlannak tartott csontszű teljesen meggyógyított, ujabbán még egy 22 éves régi, súlyos rákszerű betegség is.

A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazva lesz gyermekágyas nők fájós mellénél, a tejjeladékok szorulásánál, mellkeményedésnél, orbánczánál, mindenféle idült bajok, kifakadt lábak és csontoknál, sebeknél, sósfolysáknál, dagadt lábak, sőt csonttráknál is; kardvágás, szúrásnál és lösebeknél, vágott és zúzott sebeknél; mindenféle idegen testek kihúzására, mint: üveg- és faszilánkok, homok sőrét, tövis stb., minden gennyedésnél, daganatnál, karbunkulusoknál, ujkezdőseknél, sőt ráknál is; ujjgilisztánál vagy gáncsnál körömgünylésnél, hólyag- és sebes lábaknál; **mindennemű égési sebeknél**, megfanyott tagoknál, a betegek fekvéstől keletkezett sebeinél, nyakdaganat-, vértékely-, fülfolys és gyermek sebei stb. Kevesebb mint két szelence nem küldetik szét. Két tégely ára **K. 2.50** az összeg előzetes beküldésével mely levélbélgyegekben is beküldhető. **Számos bizonyítvány rendelkezésre áll.** Ova intek mindenkit hatástalan hamisítványok vételétől s kérem pontosan ügyelni, hogy minden tégelybe a fenti védjegy és a cégnek **Thierry A. Órangyal gyógyszerész Pragerada** bégetve kell lennie. Egyedül tégelynek egy használáti utasításba ezen védjegygyel ellátva kell göngyölve lennie. Egyedül valódi Centifolia-kenőcsöm hamisítót és utánzóit a védjegygyelvény alapján szigoruan üldözöm, épen így a hamisítványok árusítóit is. — Egyetlen beszerzési forrás: **THIERRY A. Órangyal gyógyszerész Pragerada**-ban **Rohitsch-Sauerbrunn** mellett. — Központi raktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerésznél; Zágráb: **MITTEL-BACH S.** gyógyszerésznél és Bécsben **BRADY C.** gyógyszerésznél.

